

JAVNA USTANOVA DOM ZDRAVLJA KANTONA SARAJEVO	
<i>NASLOV PROCEDURE:</i> Procedura zbrinjavanja farmaceutskog otpada (18 01 09)	Strana 1/4
<i>VRSTA PROCEDURE: Radna procedura</i>	Jedinstveni broj procedure: 88/24-04
	<i>Važi do:</i> Mart/2027.god.

1. OPŠTA IZJAVA O POLITICI

Ovom Procedurom se reguliše proces prikupljanja, razvrstavanja, skladištenja, evidencije i transporta farmaceutskog otpada JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo sve do krajnje predaje operateru za zbrinjavanje farmaceutskog otpada iz JUDZKS.

Procedura proizilazi iz Plana o upravljanju farmaceutskim otpadom u BiH (Službeni glasnik Bosne i Hercegovie, br. 23/11)

Cilj procedure je pravovremeno sprječavanje onečišćenja i smanjenje posljedice po zdravlje ljudi i okoliša, te upravljanje farmaceutskim otpadom u JUDZKS (u daljem tekstu otpad) na način koji osigurava:

- a) Minimalno nastajanje otpada;
- b) Smanjenje nastalog otpada po količini;
- c) Odlaganje otpada prihvatljivo za životno okruženje.

U obzir se uzimaju ekološke beneficije i ekonomska računica.

2. PODRUČJE PRIMJENE

- Sve Organizacione jedinice JUDZKS
- Sve medicinske službe JUDZKS

3. DISTRIBUCIJA I NADZOR

3.1.Šefovi i glavne medicinske sestre-tehničari OJ JUDZKS i odgovorna lica službi su dužni upoznati sve uposlenike o ovoj Proceduri.

3.2.Ovaj dokument mora biti dostupan svim uposlenicima JUDZKS.

3.3.Svi uposlenici JUDZKS su odgovorni za primjenu ove Procedure.

3.4.Šefovi medicinskih i nemedicinskih službi JUDZKS, odgovorne medicinske sestre-tehničari službi JUDZKS obavljaju stalni nadzor primjene Procedure.

3.5.Šefovi, glavne medicinske sestre-tehničari OJ JUDZKS, referent za medicinski otpad JUDZKS obavljaju periodični nadzor i provjeru pravilnosti primjene Procedure.

4. PROCEDURA

4.1. Farmaceutski otpad (u daljem tekstu otpad) obuhvata:

- a) Lijekove kojima je istekao rok upotrebe;
- b) Lijekove promjenjenih organoleptičkih osobina (izgled, boja, okus, miris);
- c) Lijekove oštećene ambalaže, odnosno pakiranja;
- d) Lijekove za koje je laboratorijskom kontrolom utvrđeno da ne odgovaraju propisanoj kvaliteti;
- e) Medicinska sredstva koja više nisu u upotrebi i neispravna medicinska sredstva;
- f) Primarna ambalaža lijekova (prazne ampule lijekova, vakcina i sl.

Neispravni lijekovi i farmaceutske supstance se moraju odmah ukloniti i na adekvatan način odložiti.

Otpad mora biti propisno obilježen, te posjedovati popratni zapisnik sa popisom otpada i procjenjenim količinama.

4.2. Po utvrđivanju da je farmaceutski oblik lijeka postao farmaceutskim otpadom, zdravstveni radnik je dužan upoznati odgovornu medicinsku sestru-tehničara, a ista glavnu medicinsku sestru-tehničara OJ, evidentirati i odložiti na odgovarajuće mjesto i čuvati pod ključem i pod nadzorom zdravstvenog radnika do trajnog zbrinjavanja farmaceutskog otpada.

4.3. Na mjestu nastanka farmaceutski otpad se prikuplja u kontejnere označene oznakom „Farmaceutski otpad“, zatim odlaže u zelene PVC kese koje se do krajnjeg zbrinjavanja čuvaju u Prostoriji za medicinski otpad u OJ.

4.4. Prilikom predaje farmaceutskog otpada (prazna ambalaža lijekova) vozaču medicinskog otpada iz lokaliteta prema centralnim objektima, farmaceutski otpad treba biti zatvoren u zelene PVC kese, koje radi bezbjednosti transporta trebaju biti spremljene u kartonske kutije koje su označene nazivom lokaliteta i nazivom OJ DZ.

4.5. Prilikom predaje lijekova vozaču medicinskog otpada sa lokaliteta prema centralnim objektima, a koji su iz različitih razloga postali farmaceutski otpad (*lijekovi kojima je istekao rok upotrebe, lijekovi promjenjenih organoleptičkih osobina i sl.*), predaja se vrši u privremenoj ambalaži označenoj nazivom službe i lokaliteta, izvagani, uz dostavljenu specifikaciju putem e-maila prema odgovornoj sestri/tehničaru službe, koji će sve zajedno objediniti, izvagati, upakovati, označiti naziv službe i predati glavnoj sestri/tehničaru OJ.

4.6. Odgovorne osobe za razvrstavanje farmaceutskog otpada su:

- Lica koja u svom poslu rukuju sa svim farmaceutskim oblicima lijekova
- Odgovorne medicinske sestre-tehničari medicinskih službi JUDZKS (koje imaju farmaceutski otpad)
- Glavne medicinske sestre-tehničari Organizacionih jedinica JUDZKS

4.7. Skladištenje farmaceutskog otpada

Na nivou svake OJ i lokaliteta potrebno je obezbjediti prostoriju za skladištenje medicinskog otpada, sa natpisom „**Prostor za medicinski otpad**“, u skladu sa Uredbom o selektivnom prikupljanju, pakovanju i označavanju otpada (Sl. novine Federacije BiH, broj 38/06)

Svaka OJ JUDZKS ima **centralno skladište** u koje se prikuplja medicinski otpad iz područnih ambulanti, a područne ambulante imaju **privremena skladišta**.

Skladištenje se vrši u skladu sa Planom upravljanja medicinskim otpadom.

4.8. U cilju dobrog upravljanja lijekovima obavezno jednom mjesečno se vrši provjera zaliha i rokova farmaceutskih proizvoda u svakoj službi. Evidencija farmaceutskih proizvoda se vodi prema priloženoj tabeli, a za čiju organizaciju su zadužene odgovorne sestre-tehničari službi i glavne sestre/tehničari OJ.

Služba _____						
Datum	Naziv farmaceutskog otpada	Serijski broj	Rok trajanja	Količina	Potpis	Primjedba

4.7. Transport farmaceutskog otpada

Transport farmaceutskog otpada iz Centralnih objekata JUDZKS prema ovlaštenom operateru vrši namjensko vozilo od strane operatera, osim u vanrednim prilikama.

Tokom primopredaje farmaceutskog otpada, isti treba biti izvagan i praćen specifikacijom farmaceutskog otpada. Kartonske kutije u kojima se nalazi zapakovani farmaceutski otpad trebaju biti označene sa nazivom OJ DZ, vrstom farmaceutskog otpada i izvaganom količinom farmaceutskog otpada.

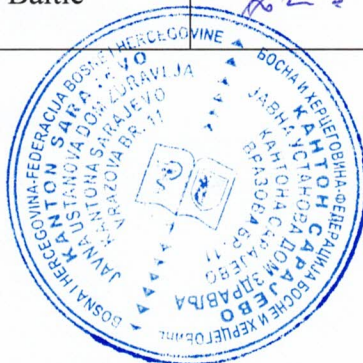
Specifikaciju na nivou OJ je dužna sačiniti glavna medicinska sestra - tehničar i upoznati šefa OJ, te istu predati na protokol Ustanove, za referenta za medicinski otpad JUDZKS. Jedan primjerak specifikacije treba sačuvati u Organizacionoj jedinici, radi evidencije nastalog farmaceutskog otpada.

5. REVIZIJA

Revizija ove Procedure vrši se svake tri godine, po potrebi i ranije.

Prilog: Tabela za specifikaciju farmaceutskog otpada sa proteklim rokom trajanja i primarne ambalaže za trajno zbrinjavanje.

Uradio	Ime i prezime / radna grupa	Verifikacija (potpis)
	Odgovorna sestra P/O medicine OJ Vogošća Mr.sci.oec.Mediha Avdić, dipl.med.sestra, član Odbora	<i>Mediha Zulić</i>
	Referent za infektivni otpad JUDZKS Mediha Zulić, dipl.med.sestra, član Odbora	<i>Avdić M.</i>
Pregleda/saglasan	Pomoćnik G.D.za medicinske poslove i kvalitet JUDZKS Mr. sc. med. prim. dr.Milan Mioković, spec P/O medicine	<i>Mioković</i>
Datum usvajanja	Generalni direktor JUDZKS Doc.dr.sc. Abel Baltić	2# <i>Abel Baltić</i>

01-03-04-7- 682/24

14-03-2024